

Xəzər dənizində təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş

Bundan sonra Tərəflər adlanacaq Azərbaycan Respublikası, İran İslam Respublikası, Qazaxıstan Respublikası, Rusiya Federasiyası və Türkmənistan,

beynəlxalq hüququn ümumtənzimlənmiş norma və prinsiplərinə, o cümlədən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsində təsbit olunmuş prinsiplərə, xüsusilə müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü, sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət, zor işlətməmək və ya zor işlətməklə hədələməmək, bir-birlərinin daxili işlərinə qarışmamaq və dövlətlərin əməkdaşlığı prinsiplərinə əsaslanaraq,

Xəzər dənizinin mühafizəsi və regionun davamlı inkişafı naminə indiki və gələcək nəsillər qarşısında öz məsuliyyətini dərk edərək,

Tərəflər arasında mehriban qonşuluq münasibətlərini dərinləşdirmək və genişləndirmək arzusunu rəhbər tutaraq,

regional təhlükəsizlik və sabitliyə, Xəzər dənizinin müstəsna olaraq sülh məqsədi ilə istifadə olunmasında əməkdaşlığın inkişafı və möhkəmləndirilməsinə töhfə verilməsinə hazırlıqlarını ifadə edərək,

16 oktyabr 2007-ci ildə Xəzəryanı Dövlətlərin Tehranda keçirilmiş İkinci Zirvə Görüşü zamanı qəbul olunmuş Azərbaycan Respublikası, İran İslam Respublikası, Qazaxıstan Respublikası, Rusiya Federasiyası və Türkmənistanın Bəyannaməsinin prinsip və müddəalarını nəzərə alaraq,

Xəzər dənizini sülh, sabitlik, dostluq və mehriban qonşuluq dənizi elan edərək,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Xəzər dənizində təhlükəsizliyin təmin olunması Xəzəryanı dövlətlərin müstəsna hüququdur.

Maddə 2

1. Hazırkı Saziş çərçivəsində Tərəflər aşağıdakı sahələrdə əməkdaşlıq edirlər:

- terrorçuluqla mübarizə;
- mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə;
- silahların istənilən növlərinin və sursatların, partlayıcı və zəhərləyici maddələrin, hərbi texnikanın qanunsuz dövriyyəsi ilə mübarizə;
- narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə mübarizə;
- cinayət yolu ilə əldə olunmuş gəlirlərin, o cümlədən pul vəsaitlərinin yuyulması ilə mübarizə;
- qaçaqmalçılıqla mübarizə;
- dəniz gəmiçiliyinin təhlükəsizliyinin təmin olunması və dəniz quldurluğu ilə mübarizə;

- insan alveri və qanunsuz miqrasiya ilə mübarizə;
- bioloji resursların qanunsuz hasilatı (brakonyerlik) ilə mübarizə;
- dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyinin təmin olunması.

2. Tərəflər təhlükəsizliyin hərbi aspektləri istisna olmaqla, hazırkı Saziş çərçivəsində onun predmetinə uyğun olan və qarşılıqlı maraq kəsb edən digər sahələrdə də əməkdaşlığı həyata keçirirlər.

3. Tərəflərin qarşılıqlı fəaliyyəti hazırkı Saziş və Protokollarına, onların iştirakçısı olduğu digər tətbiq edilə bilən beynəlxalq müqavilələrə, həmçinin qanunvericiliklərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Hazırkı Sazişdə heç bir müddəyə Xəzər dənizinin hüquqi statusunu əvvəlcədən müəyyən edən müddəa kimi baxılmamalıdır.

Maddə 3

1. Tərəflər hazırkı Sazişin həyata keçirilməsində öz səlahiyyətləri çərçivəsində iştirak edən aşağıdakı səlahiyyətli orqanları təyin edirlər:

Azərbaycan Respublikası:	Daxili İşlər Nazirliyi, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidməti, Dövlət Gömrük Komitəsi, Dövlət Dəniz Administrasiyası, Dövlət Miqrasiya Xidməti.
İran İslam Respublikası:	Xarici İşlər Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Müdafiə Nazirliyi, Yollar və Daşıma Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, İqtisadi Məsələlər və Maliyyə Nazirliyi, Ətraf Mühitin Mühafizəsi Təşkilatı, Narkotiklərlə Mübarizə üzrə Qərargah.
Qazaxıstan Respublikası:	Milli Təhlükəsizlik Komitəsi, Daxili İşlər Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyinin Gömrük Komitəsi, "Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Nəqliyyat və Kommunikasiya Nazirliyi, Ətraf Mühitin Mühafizəsi Nazirliyi, Baş Prokurorluq, İqtisadi və Korrupsiya Cinayətləri ilə Mübarizə üzrə Agentlik (Maliyyə Polisi), Müdafiə Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi.
Rusiya Federasiyası:	Rusiya Federasiyasının Federal Təhlükəsizlik Xidməti, Rusiya Federasiyasının Daxili İşlər Nazirliyi, Federal Gömrük Xidməti, Rusiya Federasiyasının Mülki Müdafiə İşləri, Fövqəladə Hallar və Təbii Fəlakətlərin Nəticələrinin Aradan Qaldırılması üzrə Nazirliyi, Rusiya Federasiyasının Nəqliyyat Nazirliyi, Narkotiklərin Dövriyyəsinə Nəzarət üzrə Rusiya Federasiyasının Federal Xidməti, Federal Miqrasiya Xidməti.
Türkmənistan:	Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidməti, Dövlət Miqrasiya Xidməti, Dövlət Gömrük Xidməti, Narkotiklərlə Mübarizə üzrə Dövlət Xidməti.

2. Ratifikasiya sənədlərinin verilməsi zamanı Tərəflər hazırkı Sazişin 2-ci maddəsinin 1-ci bəndində nəzərdə tutulan konkret sahələrdə əməkdaşlığa cavabdeh olan mərkəzi səlahiyyətli orqanlar və hazırkı Saziş çərçivəsində əməkdaşlığın əlaqələndirilməsi üzrə məsul orqan barədə Depozitarini xəbərdar edirlər.

3. Tərəflər məsul və səlahiyyətli orqanları dəyişdiyi təqdirdə bir-birlərini Depozitari vasitəsilə dərhal məlumatlandırirlar.

Maddə 4

1. Səlahiyyətli orqanların hazırkı Saziş çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyəti digər Tərəflərin maraqlarına zərər vurmadan ikitərəfli və çoxtərəfli formatda həyata keçirilir və məlumat mübadiləsi, görüş və məsləhətləşmələrin keçirilməsi, iş təcrübəsi mübadiləsi, həmçinin bu Sazişin 2-ci maddəsində göstərilən sahələrdə razılaşdırılmış tədbirlərin keçirilməsini nəzərdə tutur.

2. Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının qarşılıqlı fəaliyyəti Tərəflər arasında razılaşdırılmış digər formalarda da həyata keçirilə bilər.

3. Qarşılıqlı fəaliyyətin həyata keçirilməsi məqsədilə Tərəflərin səlahiyyətli orqanları hazırkı Sazişin 2-ci maddəsində göstərilən sahələr üzrə əməkdaşlıq haqqında protokollar imzalayırlar.

Maddə 5

Hazırkı Saziş çərçivəsində məlumat mübadiləsi yardım göstərilməsi barədə yazılı şəkildə göndərilən sorğular əsasında həyata keçirilir. Təxirəsalınmaz hallarda sorğular növbəti 72 saat ərzində yazılı şəkildə təsdiq olunmaqla razılaşdırılmış əlaqə vasitələri ilə həyata keçirilə bilər.

Maddə 6

1. Əgər sorğu edilən Tərəfin səlahiyyətli orqanı sorğunun icrasının öz dövlətinin milli maraqlarına zərər vura və ya qanunvericiliyi və yaxud beynəlxalq öhdəlikləri ilə ziddiyyət təşkil edə biləcəyini hesab edirsə, hazırkı Saziş çərçivəsində məlumatın təqdim edilməsindən tamamilə və ya qismən imtina oluna bilər.

2. Hazırkı maddənin 1-ci bəndində nəzərdə tutulan hallarda Tərəflərin səlahiyyətli orqanları yardımın göstərilməsindən imtina barədə təxirə salınmadan yazılı formada bir-birlərini məlumatlandırirlar.

3. Sorğunun icrası sorğu edilən səlahiyyətli orqanın səlahiyyət dairəsinə daxil olmadığı təqdirdə, sonuncu, bu barədə sorğu edən səlahiyyətli orqanı sonradan məlumatlandırmaqla sorğunu dərhal öz dövlətinin müvafiq səlahiyyətli orqanına ötürür.

Maddə 7

1. Məlumat və sənədləri təqdim edən səlahiyyətli orqan onların yayılmasını arzuolunmaz hesab etdiyi təqdirdə, hər bir səlahiyyətli orqan digər səlahiyyətli orqandan alınmış məlumat və sənədlərin məxfiliyini təmin edir. Bu cür məlumat və sənədlərin məxfilik dərəcəsi həmin məlumat və sənədləri təqdim edən səlahiyyətli orqan tərəfindən müəyyən olunur.

2. Məlumatı qəbul edən Tərəfin səlahiyyətli orqanı məlumatı yalnız onu təqdim etmiş Tərəfin səlahiyyətli orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş məqsəd üçün və şərtlər əsasında istifadə edə bilər.

3. Məlumatı qəbul edən Tərəfin səlahiyyətli orqanı alınmış məlumatın istifadəsi və əldə edilmiş nəticələr barədə onu təqdim etmiş Tərəfin səlahiyyətli orqanını məlumatlandırır.

4. Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının məxfiliyin təmin edilməsi ilə bağlı öhdəlikləri bu cür məlumatı təqdim etmiş Tərəfin səlahiyyətli orqanının digər Tərəfin səlahiyyətli orqanını həmin öhdəliyi yerinə yetirməkdən azad etməyə qədər hazırkı Saziş ləğv olunduqdan və ya Tərəflərdən hər hansı birinin bu Sazişdən çıxmasından sonra da qüvvədə qalacaqdır.

Maddə 8

Hər bir konkret hal üçün başqa qayda razılaşdırılmayıbsa, hər bir Tərəf hazırkı Sazişin yerinə yetirilməsi ilə bağlı öz xərclərini qarşılıyaqadır.

Maddə 9

1. Hazırkı Sazişin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar məsələlərin nəzərdən keçirilməsi və qarşılıqlı fəaliyyət zamanı yarana biləcək problemlərin həll edilməsi məqsədilə Tərəflərin səlahiyyətli orqanları ildə bir dəfədən az olmamaqla zərurət yarandıqca iclas və məsləhətləşmələr keçirəcəkdir.

2. Rotasiya qaydasında il ərzində fəaliyyətdə olan sədrin funksiyalarını yerinə yetirən Tərəf illik məsləhətləşmələri təşkil edir.

3. Müzakirə üçün təklif edilən məsələlər əvvəlcədən razılaşdırılır.

Maddə 10

1. Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının hazırkı Saziş çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyəti rus və ya ingilis dillərində həyata keçirilir.

2. Səlahiyyətli orqanlar başqa cür razılaşmadıqları təqdirdə, hazırkı Sazişin yerinə yetirilməsi ilə bağlı yazışmalarda rus və ya ingilis dillərinə tərcüməni əlavə etməklə öz dövlət/rəsmi dillərindən istifadə edə bilərlər.

Maddə 11

Hazırkı Saziş Tərəflərin iştirakçısı olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə toxunmur.

Maddə 12

Hazırkı Sazişin müddəalarının təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı istənilən mübahisə Tərəflər arasında məsləhətləşmələr və danışıqlar yolu ilə həll olunur.

Maddə 13

1. Hazırkı Sazişin müddəalarına Tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında dəyişiklik və ya əlavələr edilə bilər.

2. Hazırkı Saziş dəyişiklik və əlavələr onun ayrılmaz tərkib hissəsidir və bu Sazişin 15-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydada qüvvəyə minən ayrıca protokollarla rəsmiləşdirilir.

Maddə 14

Hazırkı Sazişin Depozitarisi Azərbaycan Respublikasıdır.

Maddə 15

1. Hazırkı Saziş ratifikasiya edilməlidir. Ratifikasiya sənədləri saxlanılma üçün Depozitariyə verilir. Hazırkı Saziş Depozitari tərəfindən sonuncu ratifikasiya sənədinin alındığı tarixdən sonrakı otuzuncu gün qüvvəyə minir.

2. Tərəflərdən hər biri Depozitarini xəbərdar etməklə hazırkı Sazişdən çıxıb bilər. Hazırkı Saziş Depozitari tərəfindən belə bildirişin alındığı tarixdən 12 aylıq müddətin bitməsinə qədər həmin Tərəfə münasibətdə qüvvədə qalacaqdır.

18 noyabr 2010-cu ildə Bakı şəhərində bir əsl nüsxədə, Azərbaycan, fars, qazax, rus, türkmən və ingilis dillərində imzalanmışdır, bütün mətnlər eyni hüquqi qüvvəyə malikdir.

Fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, Tərəflər ingilis dilində olan mətni əsas tutacaqlar.

Əsil nüsxə hazırkı Sazişin təsdiq edilmiş surətlərini bütün Tərəflərə yayacaq Depozitariyə saxlanılması üçün veriləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası adından

(imza)

İran İslam Respublikası adından

(imza)

Qazaxıstan Respublikası adından

(imza)

Rusiya Federasiyası adından

(imza)

Türkmənistan adından

(imza)

Azərbaycan Respublikasının [1 fevral 2011-ci il tarixli 48-IVQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir](#) («VneshExpertService» LLC).

© «VneshExpertService» LLC